

Izložba „Bokeljska mornarica Kotor - 1210 godina istorije, duhovnosti i kulture“ otvorena na Cetinju

Tradicija i vrijednosti koje nadilaze nacionalne granice

CETINJE - Izložba „Bokeljska mornarica Kotor - 1210 godina istorije, duhovnosti i kulture“ otvorena je preksinoć u Ministarstvu kulture, povodom obilježavanja Dana nezavisnosti Crne Gore.

Izložbu je otvorio potpredsjednik Vlade Crne Gore i ministar pravde Zoran Pažin. Istakao je da je riječ o reprezentativnoj izložbi koja prikazuje segmente bogatog materijalnog i nematerijalnog nasljeđa Bokeljske mornarice. -Ovakvo duge tradicije, poput Bokeljske mornarice, koje se broje vjekovima, pa čak i milenijumima, po svojoj prirodi teže da potisnu manje jubileje. No, dobro znamo koliko novih izazova nosi svaka godina i koliko pritisaka na nematerijalno nasljeđe čini globalizacija. Samo očuvanjem lokalnih zajednica, podršci njihovom identitetu i inicijativama koje od njih dolaze, ovakve vrijednosti možemo očuvati i prenositi dalje - kazao je potpredsjednik Pažin.

MOZAIK

Iz tog razloga, kako je naglasio, smatra izuzetno važnim slaviti svaki njen jubilej, a inicijative koje dolaze od predstavnika lokalne zajednice, u ovom slučaju organizacije Bokeljska mornarica, treba tretirati sa posebnom pažnjom. -Uvjereni da vrijednosti Bokeljske mornarice, za koju se smatra da je najstarija postojeća pomorska organizacija na svijetu, nadilaze i nacionalne i regionalne granice, kandidovali smo ovo kulturno dobro za upis na UNESCO Reprezentativnu listu nematerijalne

Sa otvaranja izložbe u Ministarstvu kulture

Dobro znamo koliko pritisaka na nematerijalno nasljeđe čini globalizacija. Samo očuvanjem lokalnih zajednica, podršci njihovom identitetu i inicijativama koje od njih dolaze, ovakve vrijednosti možemo očuvati i prenositi dalje - istakao je potpredsjednik Pažin

baštine čovječanstva, kao prvu nominaciju Crne Gore za upis na ovaj prestižan popis - podsjetio je Pažin. Na otvaranju izložbe govorili su direktor Pomorskog muzeja Andro Radulović i admiral Bokeljske mornarice, Antun Sbutega. Sbutega je posebno naglasio da je uvjeren kako će izložba i katalog koji je prati značajno doprinijeti boljem razumijevanju i promovisanju ovog

kulturnog dobra. Podsjetio je da je „Crna Gora, kako se često s pravom ističe, multietnička, multivjerska i multikulturna država“. -Ona je, iako mala, jedan složeni mozaik sastavljen od brojnih različitih djelova i važno je, da bi mozaik kao cjelina bio skladan, da svaki njegov dio bude adekvatno valorizovan i dobije pravo mjesto. Bokeljska mornarica je jedan od djelova toga mozaika i nje-

na afirmacija u Crnoj Gori (koja ju je proglasila nematerijalnim kulturnim dobrom prije šest godina, a prošle godine kandidovala na Listu UNESCO) kao i afirmacija na međunarodnom planu su važne, ne samo za Mornaricu - kazao je Sbutega.

KONTINUITET

Ukazujući na vrijednosti Bokeljske mornarice za Kotor i za Boku, Andro Radulović o-

jenio je da nije slučajno što je krajem 19. vijeka ideja o osnivanju ustanove koja bi sistematski prikupljala, čuvala i prezentovala materijalna svjedočanstva o pomorskoj tradiciji Kotora i Boke, potekla upravo od Mornarice. Prikupljanje predmeta koji su u vezi s Mornaricom i pomorstvom Boke započeto je početkom 20. vijeka upravo u palati Gurina u kojoj je danas i smješten Pomorski muzej, nastao iz legata Bokeljske mornarice. -Protekom vremena, sa burnim dešavanjima koji su potresali Boku, privlačnu i neodoljivu, strateški - geografski idealno postavljenu, okrenutu oduvijek moru i pomorstvu, podjednako su doticali i naše udruženje mornara Kotora,

Reprezentativna postavka prikazuje segmente bogatog materijalnog i nematerijalnog nasljeđa Bokeljske mornarice

odnosno Bokeljsku mornaricu. Kako Boka, tako je i mornarica odolijevala, istrajno opstajala i održavala kontinuitet. Danas, u obliku memorijalnog tijela, djeluje ništa manje i ne manje ozbiljno od vremena za nama. Naravno, sa drugim i ponovo veoma ozbiljnim zadatkom - istakao je Radulović.

Izložba je rezultat saradnje Ministarstva kulture, Bokeljske mornarice, Pomorskog muzeja, opštine Kotor, Biskupije Kotor, Državnog arhiva Crne Gore - Istorijski arhiv Kotor i OJU Muzeji Kotor. Pomenute institucije formirale su Odbor za obilježavanje 1210 godina Bokeljske mornarice, kako bi ovaj jubilej dobio pažnju kakvu zaslužuje, a postavka na Cetinju predstavlja jednu od planiranih aktivnosti Odbora.

Prije otvaranja izložbe, na Dvorskom trgu na Cetinju, nastupio je Glavni odred Bokeljske mornarice, koji je uz pratnju Gradske muzike Kotor i počasnu paljbu, predao ministru kulture Aleksandru Bogdanoviću. Nakon toga je Bokeljska mornarica otplesala svoje tradicionalno Kolo. **R.M.**

Crnogorski simfoničari i Stefan Milenković nastupili u Zetskom domu

CETINJE - Koncertom Crnogorskog simfonijskog orkestra pod upravom maestra Grigorija Kraska, i uz solistu Stefana Milenkovića, preksinoć je svečano zatvoren MIT fest 2019. Pred publikom u punoj sali Zetskog doma izveden je „Koncert za violinu i orkestar br. 1“, op. 26 njemačkog kompozitora Maksa Bruha, kao i „Igre iz Galante“ mađarskog autora Zoltana Kodolja.

Violinista Stefan Milenković tumačio je solističku dionicu u Bruhovom djelu, a izvođenje sa crnogorskim simfoničarima cetinjska publika nagradila je dugim i snažnim aplauzima. Uslijedila su čak tri bis-a na kojima je Milenković svirao djela Baha, kao i čuveni „Kapris br. 24“ N. Paganinija, nakon čijeg je izvođenja publika njegov treći nastup na Cetinju dočekala na nogama. -Publika je zaista bila divna i ovog puta. Na Cetinju se osjećam kao da sam na nekoj drugoj planeti i ovdje mi se sve dopada. Na prvom gostovanju održao sam solistički koncert, a naredna dva nastupao sam sa crnogorskim simfoničarima. Ne mogu biti zadovoljniji - kazao je Milenković.

Emotivni naboj na sceni koja grli

Milenković sa crnogorskim simfoničarima u Zetskom domu

Utisci sa koncerta za njega su, kaže, pozitivni iz više razloga. -Jedan od njih je teatarska

scena, sa neobičnom konstrukcijom koja vas „grli“. Dok stojite na njoj, iza vas je

orkestar, veliki broj muzičara, jer je pozornica veoma duboka i relativno uska. A ispred vas je publika veoma blizu scene, tako da onda imate utisak da stojite u moru orkestra, zvuka i publike. Iako se radi o teatru, akustika je solidna, što je za muzičare veoma važno, jer mora postojati život u tom zvuku - navodi Milenković.

Za Crnogorski simfonijski orkestar koji je preksinoć odsvirao i atraktivne „Igre iz Galante“ Zoltana Kodolja, Milenković je i ovog puta imao riječi hvale.

-Orkestar je odličan kao i uvijek, i bilo je pravo zadovoljstvo svirati sa njim. Tokom izvođenja osjećao sam emotivni naboj, i to mnogo veći u odnosu na neke druge orkestre. A to je jako bitno i lijepo, jer muzika nas onda sve zajedno nosi - zaključuje Milenković. **V.V.**

Ilić u predstavi „Prodavnica igračkaka“

Branko Ilić nagrađen na festivalu Zlatna iskra

PODGORICA - Nagrada za glumačko ostvarenje na 21. međunarodnom lutkarskom festivalu „Zlatna iskra“ u Kragujevcu pripala je Branku Iliću za ulogu Prodavnice igračkaka, koju je prema tekstu Aleksandra Popeskua za Gradsko pozorište režirao Jaroslav Antonjuk.

Pored crnogorske predstave, na festivalu koji je održan od 13. do 17. maja izvedeni su i komadi „Izvini mama“, Dečjeg pozorišta iz Subotice, „Toma Palčić“ Kijevskog akadem-

skog pozorišta, „Tražim dozvolu da živim“ pozorišta „Karabaska“ iz Perma, „Zamrznute pjesme“ Gradskog kazališta iz Rijeke, „Mario i Neta“ Malog pozorišta „Duško Radović“ iz Beograda, „Miševi pripadaju nebu“ teatra „Lampion“ iz Kladna (Češka), „Krek, krek, greb, pljus“ Lutkovnog gledališća iz Ljubljane i „Ima li deca odelo?“ u produkciji Pozorišta mladih iz Novog Sada.

Uz Branka Ilića, u predstavi „Prodavnica igračkaka“ igraju: Katarina Krek, Goran Slavić, Branka Femić i Pavle Ilić. **R.M.**